

Nothing is certain except death and taxes

Dit zei Benjamin Franklin bij het tot stand komen van de grondwet van de Verenigde Staten. Het blijft een waarheid als een koe, ook al is de gemiddelde leeftijd sinds deze uitspraak van Franklin inmiddels ruim verdubbeld. Het is goed om er af en toe bij stil te staan hoe de situatie is wanneer je gisteren zou zijn overleden.

Zeker bij overlijden van een ondernemer, zijn er opeens een heleboel vragen.

- Is er een testament en wat staat er in? Wordt optimaal gebruik gemaakt van alle fiscale faciliteiten?
- Wie moet alles regelen?
- Wie moet de zeggenschap krijgen over het vermogen van kinderen, ook als deze jong meerderjarig zijn?
- Zijn er huwelijksvoorwaarden en wat houden ze in?
- In wat voor juridisch jasje zit de zaak? Is het eenmanszaak, vennootschap onder firma, is het een structuur met één of meer B.V.'s?
- Wie is op de hoogte van het reilen en zeilen van de zaak?
- Wie zet de zaak voort? Is dat de langstlevende echtgenoot of partner?
- Heeft een kind de capaciteiten en ambitie om de zaak voort te zetten? Of zijn er werknemers die daarvoor geschikt zijn?
- Als er sprake is van een B.V., is er dan een aandeelhoudersbesluit waarbij iemand is aangewezen om als de directeur er niet meer is, leiding te geven?

En zo zijn er nog een heleboel vragen die gesteld kunnen worden.

Omdat de wet bepaalt dat alles naar de langstlevende echtgenoot gaat en kinderen pas wat krijgen als de laatste komt te overlijden, wordt nog wel eens gedacht dat er geen testament nodig is. Voor ondernemers is een goed testament bittere noodzaak. Dit is helemaal het geval indien er kinderen uit verschillende relaties zijn.

Bij het vererven van vermogen is ook goed om te kijken wat de verkrijging van dat vermogen in combinatie met het overlijden voor impact heeft op het leven van de erfgenaam. Wanneer die impact te groot zou zijn, wat bij jongeren sneller het geval is dan bij ouderen, is het wenselijk om maatregelen te nemen. Die kunnen bestaan in het reeds tijdens leven vertrouwd maken met vermogen, maar ook het instellen van een bewind of het certificeren van aandelen en/of ander vermogen.

Er lijkt een tendens te zijn dat het als onethisch wordt beschouwd fiscale optimalisatie na te streven. Slecht vormgegeven huwelijksvoorwaarden en testamenten kunnen ervoor zorgen dat een onderneming gestaakt moet worden. In bijzondere situaties is een heffing van meer dan 100% belasting van het saldo van de nalatenschap een mogelijkheid.

Het op zijn beloop laten van de fiscale gevolgen kan zoals gemeld grote gevolgen hebben voor de onderneming. Maar ook in een situatie dat de onderneming verkocht is en er feitelijk enkel een zak geld is, kan een overlijden ervoor zorgen dat er door fiscale heffingen te weinig is voor de langstlevende partner om ongestoord verder te leven.

Als je dit kunt lezen en vrolijk rondloopt, ben jij niet te laat om alles goed te regelen. Als het meer dan vijf jaar geleden is dat je deze dingen hebt laten regelen, is het goed om de zaken weer eens tegen het licht te houden.